

Mazsalacas

Veštis

LTF un LNNK MAZSALACAS PILSĒTAS GRUPU IZDEVUMS

Nr. 5(8)

1990

15

svētkiem

PASMAIDI, sirds vieglāka klūs.

FAKT- NA APRELSKĪJ JOK!

(MANĒKURU VAL.)

Notiek svinīgais koncerts, veltīts kārtējai Lielā Oktobra gadadienai. Pārtraukumā pie diriģenta pienāk divi cilvēdrēbes un "palūdz" ar viņiem kopā doties uz centrālo lažu, kur sēdē Andropova.

- Cik pie jums palna vijolnieks? - painteresējas vadītājs.
- D-divsint rub-b-lus...
- Bet bundzinieks?
- 2-trīsint.
- Kā tā? Tie tur zāģēja veselu pusastundu, bet šis tikai pāra reizes uzstata!
- Viņam t-tāda partija...
- Šito jūs izbeidziet! Partija mums visiem ir viena. Un sist vajag biežāk!

Atnāk krievu mūziķis pie Staļina un saka:

- Staļin, pasaki, tu kaut ko esi būvējis?
- Staļins aizdomājas.
- Nē, - atbild, - neesmu būvējis.
- Tad nu mūziķis ar to pašu jautājumu dodas pie Brežņeva:
- Brežņev, varbūt vismaz tu esi kaut ko būvējis?
- Nē, - Brežņevs atbild noliedzīgi.
- Visbeidzot mūziķis dodas pie Gorbačova un jautā:
- Gorbačov! Klausies: Staļins neko nav būvējis, Brežņevs arī neko nav būvējis... Ko tad tu tagad pārbūvē?

Notikums bērnu darzā?

Audzinātāja: Bērni, kurā valstī ir visskaistākās bērnu rotalietas?

Bērni (korī): Padomju Savienībā!

Audzinātāja: Bet kurā valstī ir visskaistākie bērnu apģērbi?

Bērni (korī): Padomju Savienībā!

Audzinātāja: Un kurā valstī ir pati laimīgākā bērniņa?

Bērni (korī): Padomju Savienībā!

Pēkšņi Vova sāk raudāt.

Audzinātāja: Vova, kāpēc tu raudi?

Vova (elsodams, asarām acīs): Es gribu dzīvot Padomju Savienībā!...

Vienreiz sagadās, ka atnācis Gorbačovs uz pirti mazgāties.

Vīri-kā viņu ierauga, tā tūlīt aizbļodām slēpņķmeņa daļu zem jostasvietas.

Gorbačovs brīnās:

- Nu ko jūs, biedri! Mēs visi taču esam vīrieši.
- Mihail Sergejevič, mēs šaubāmies: vai tad Raisa Maksimovna nav ar jums kopā?

Notiek PSRS tautas deputātu pirmais kongress.

Pēkšņi zālē iedrāžas vīrietis ar automātu.

- Kurš šeit ir Boriss Jeļcins?
- Visi zālē sēdošie draudzīgi rāda uz Jeļcina pusi.
- Borja, noliecies!

(“Sovetskaja molodjoš”)

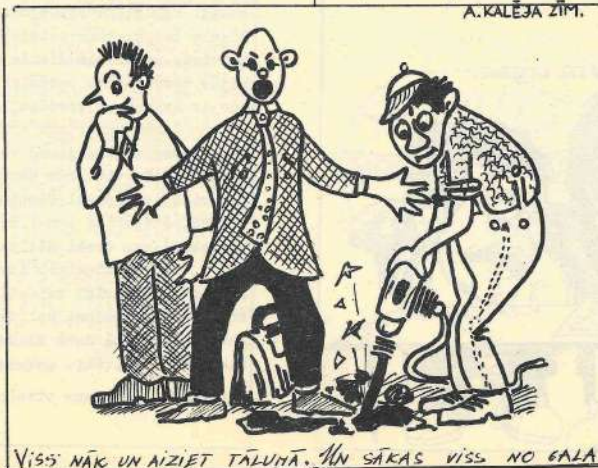
VELO AKU PIETAISTĀ! SPORTA LAUKUMA AŅŅŅ!

A. KALĒJA ZĪM.

SĒTĀ KLĪST TĪKĀKI - KAS NOBRAUCA? UN KUR OI-OI, KAS PAR BĪJA 12-1 NOBRAUCA! TAD VĒL KAŅU MIGRANTI? KĀRĪGŅU!

A. KALĒJA ZĪM.

VISS NĀK UN AIZIET TALUHĀ. UN SĀKAS VISS NO ĒALA.

Jautājums: Ko dara stārkis pēc tam, kad atnesis bērnu?

Atbilde: Pagriežas uz otriem sāniem un krāc.

Vilciens kupejā brauc vīrs, sieva un divi medikļi. Visu ceļu sieva dedzīgi "zāģē" vīram, neļauj tam bilst ne vārdiņa. Situācija ir līdz galējībai sakāpināta. Kad vīrieši iziet uz smēķēt, medikļi izsaka patiesu līdzjūtību savam ceļabiedram.

- Klausies, Vano, - viņi piedāvā, tā taču nav iespējams dzīvot. Tagad Maskavā izdara operācijas galvas smadzenēs. Jāsamaksā divsimt rubļu un sieva klūs maģa kā kakšns.
- Priekš kam? - flegmatiski atbild Vano.
- Es viņu vedu uz Kutaisi. Tur par simts rubļiem apsolīja nošaut.

Darbība notiek Francijā. Māte vērsas pie ģimenes galvas un saka:

- Mīlais, mūsu dēls, man šķiet, jau pietiekami izaudzis un laiks viņam sniegt pirmās stundas dzimumaudzināšanu. Parunā ar viņu kā vīrietis ar vīrietī, sāk sarunu nu... kaut vai no taurenīšiem.

- Tēvs paacina dēlu uz šo atklāto sarunu.
- Pjēr, - viņš stingri jautā. - Vai tu atceries, pagājušajā nedēļā mēs bijām publiskajā namā?
- Atceros, tēti.
- Tātad, lūk, Pjēr, taurenīši dara apmēram tāpat.

Tautā runā, ka neprecētam cilvēkam slikti visur, bet precētam tikai mājās.

Tātad, vīrs katru vakaru pārnāk mājās, uzauj mikstās čības un iebāzīs degunu avīzē, mehāniski norij vakariņas. Taču sievai galu galā sāda vīra atliekme apnik, un viņa, gribdama izmainīt šo ierasto tradīciju izgūdro nelielu asprātību. Viņa ļoti akurāti krāsojas, uzģērbj savu jaunāko kleitu un rotaslietas. Taču, diemžēl, tas nekādu rezultātu nedod. Vīrs, kā vienmēr, atnākot mājās, uzģērbj mikstās čības un, nobruņojies ar avīzes lapu, norij savas vakariņas.

Tad sieva nolemj sagaidīt vīru.. absolūti kaila. Taču rezultāts tas pats. Izmisumā nelaimīgā sievietē uzvelk gāzmasku un tādā ekstrayagantā izskatā sagaida savu vīru. Taču arī šoreiz tas neievēro neko sev apkārt.

- Tad sieva, pilna dusmu un naida, jautā:
- Mīlais, vai tu manī neievēro nekādas pārmaiņas?
- Vīrs novēršas no avīzes un ilgi ilgi skatās uz sievu, un tad tā nepārliecinoši jautā.
- Vai tikai tu, mīļā, nebūsi izraustījusi uzacis?

- Kā tad beidzās tavs vakardie - nas strīds ar sievu? - savam biedram jautā viņa draugi.
- Viņa rūpus atrāpoja pie manis.
- tas atbild.
- Un ko tad viņa tev teica?
- Lien ārā no pagulbes, nožēlojamais zakpatalā!

Man nebija skaistes — tagad tapa skaistāks.

Redkolēģija ir sapēmusi gan rakstiskus, gan mutiskus lūgumus iepazīstināt tuvāk laikraksta lasītājus ar Mazsalacas TF nodaļas trim priekšsēžiem. Šo lūgumu ceram kaut daļēji izpildīt.

Visu dzīvo, kas apkārt kust,
nākam mīlēt un just, un just,
vairāk just, nekā vārds to spēj teikt,
vairāk gribēt, kā vispār var veikt.

Šis M. Zālītes rindas vislabāk izsaka triju LTF Mazsalacas nodaļas līderu Jāņa Nagļa, Māra Radziņa, Mihaila Siņicina sūtību, taču būtībā viņi ir vienkārši cilvēki, bet katrs par sevi — personība:

Ko jūs vēlētos teikt lasītājam?

J.N.: Visi, ko tu pasīkai praktiski paveiksi, būs Tava devums arī neatkarīgi Latvijai, un tāpēc, kā teica mūšam jaunais E. Liepiņš: — Vajag tikt rakt!

M.R.: Vēlos aicināt visus godīgi strādāt. Izdarīt tikai to, ko pienāka izdarīt, un tikai tad mūsu dzīve sāks iet uz augšu.

M.S.: Mazsalacieši, Atis Kronvalds ir teicis: — Celies, mosties, strādā! — Strādāsim! Domāsim par Mazsalacas un mazsalacīšu nākotni. Ne tikai lasīsim, bet rakstīsim mūsu avīzei visu, par ko sāk sirds.

Ko jūs gribētu izdarīt un redzēt izdarītu pilsētā?

J.N.: Katrai stromotētai bodītei dotu vārdu. Sakoptu maspilsētīti ar ievilkto ūdensvadu, izbūvētu kanalizāciju, uzceltām attīrīšanas iekārtām, kurās arī praktiski darbotos.

M.R.: Redzēt sakoptus kungu celīkus, uzceltu jaunu stadionu (kuram blakus ir skaists Valtenberga pils parks), jaunu kultūras namu, un galvenais — jaunu poliklīniku un slimnīcu.

M.S.: Izdarīt — lai Mazsalacai atdotu to, kas ilgu gadu laikā mūsu pilsētītiņai atņēms — ūdensvadu, kanalizāciju, attīrīšanas ierīci, savu kultūras namu, vismaz kādu dzīvojamu māju, sakopt pilsētu, parku. Redzēt gribu, kā mēs visi esam darīgi, dzīvespriecīgi, prātīgi, labsirdīgi.

Jūs visi trīs esat skrējēji un katrs spējāt noskriet pat 110 km. Vai tas nav bīstami LTF, kura jums uzticas?

J.N.: Startējām un finišējām visi četri mazsalacieši: Miša, Māris, Linards un es, nesdami uz saviem numuriem uzrakstu: "Brīvību Latvijai!". Veselā miesā mājo vesels gars — kāpēc tas būtu bīstami LTF?

M.R.: Brīvības piemineklim ir kolosāls spēka starojums. LTF var būt pārliecināta, ka jo vairāk šādu skrējēju būs, jo reālāka būs tās mērķa sasniegšana.

M.S.: Domāju, ka katrs darbiņš, kurš sāks, ir jāpabeidz līdz galam. Ir bīstami, jo īsti normāls cilvēks šādā avantūrā neiesaistītos, un stipri zaudētās smadzeņu šūnas arī tik ātri neatjaunojas.

Ja es jautātu: Tava mīlākā... Kā jūs turpinātu?

J.N.: Mana mīlākā ir vismīlākā, mana mīlākā ir sieva.

M.R.: Uz šo jautājumu varētu atbildēt arī šādi: "Mana mīlākā nodarbošanās ir strādāt kopā ar dēlu."

M.S.: Bez turpinājuma patiešām atbildēt nevar, bet mazsalacieši to tāpat labāk zin. Ar turpinājumu sieviete — Anna, Rīta, Baiba, Valda... , bet avīzes apjoms arī ir ierobežots.

Kā jūs komentētu teicienu "Kad mēs augām, tad gan...?"

J.N.: Es teiktu tā: — Kad mēs augām, tad gan mājas priekšā uz soliņa kā Krievijā nesēdējām. — (Domāts par jauniešiem).

M.R.: "Kad mēs augām, tad gan viss bija skaistāk", tā apgalvoja mana mamma. Taču nopietni runājot, kad mēs augām, mūsu paudzei piemita lielāka mērķtiecība un augstāka pienākuma apziņa.

M.S.: Un tāpēc saucu es: "Skaista ir jaunība, skaista ir jaunība, tā nenāks vairs."

Kāda ir jūsu raksturīgākā īpašība?

J.N.: To laikam vislabāk zina līdzcīvēki.

M.R.: "Absolūts stubbums", tā dažkārt mēdz apgalvot mana sieva.

M.S.: Viennēr prātīgākais sakāmais ienāk piecas minūtes par vēlu — tāpat varētu teikt — lēnprātība.

Kāds ir jūsu moto?

J.N.: Kamēr vari, tikmēr dari!

M.R.: Selus aegroti supuma lex (Cilvēka labklājība ir augstākais likums).

M.S.: Strādāsim esi godīgs!

Jautāja BAIBA BASKERE.

KOLRĀBJI

Kolrābji (*Brassica oleracea* var. *caulorapa gongylodes* L.) ir ātraudzīgs kāpostu dzimtas augs. Ja iepriekš izaudzē dēstus, tad veģetācijas periodā var izaudzēt 3 — 4 ražas. Uzturā izmanto parestīnātos kalcēnus, kam parasti ir paliekani apaļa forma. Atkarībā no šķirnes, tie ir zaļā vai violetā krāsā. Kolrābjus izlieto gan svaigā veidā salātos, gan sutinātus, gan zupās. Kolrābjiem ir augsta uzturvērtība. Tie satur: 8 — 13% sausas, 5 — 6% cukuru, 1,5 — 2,5% olbaltumvielu, 53 — 60 mg % C vitamīna. No minerālvielām visvairāk tie satur kāliju — līdz 392 mg, fosforu 49 — 50 mg (100 gr svaiga produkta), bet no mikroelementiem visvairāk satur kobaltu un magniju.

Augsēnas prasību ziņā kolrābji nav pārāk izvēlīgi. Aug katrā labi koptā zemē. Nedrīkst stādīt pēc kāpostiem vai skābās augsnes, jo tad tie cieš no sakņu kroplības. Sausā laikā vēlams laistīt, lai tie neizaugtu šķiedraini.

Agras ražas iegūšanai dēsti jāizaudzē siltumnīcā. Atkārtotai ražai var sēt uz lauka, tikai tad dēsti jāretina, atstājot 25 cm augu no augs. Rudens ražas iegūšanai kolrābjus sēj jūlijā mēnesī. Lietošanas gatavību tie sasniedz 60 — 80 dienās pēc sadīgšanas. Novākt sāk, kad uzbrieduši kalcēni. Sasnieguši 8 — 10 cm diametrā, ir vēl maigi, nepārkokenājušies.

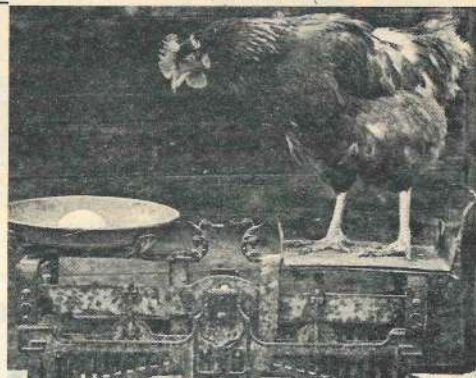
Gatavojot salātus, kolrābjus kombinē ar svaigiem vai skābētiem gurķiem, zaļajiem zirnīšiem ar zaļumiem (lokiem, dillēm, estragonu, pētersīļiem). Pievieno sāli pēc garšas, pārlej ar krējumu vai majonēzi.

Gatavojot pildītus kolrābjus, pildījumam ņem gaļu, sēnes vai rīsus. Pildījumam var izmantot arī burkānus, saldo piparu pākstis, zaļumus. Pildītus kolrābjus sautē mērcē, pasniedz ar tomātu mērci vai rīvētu sieru.

Mūsu sadzīves apstākļos, kad tik ļoti ciešam no vienvēidīga uztura, izmantojiet vairāk dārzeņus, tajā skaitā kolrābjus, lai attīrītu savu organismu no sārņiem, tādā veidā uzlabojot savu veselību.

Labu apetīti!

Materiālus apkopēja dārzniece
B. PETERSONE

M. ZĀLĪTE
FOTO

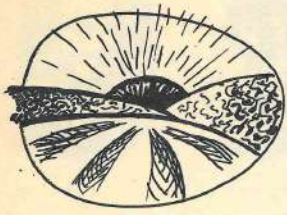
Šogad daba mostas agri un rosina arī mazdārziņu kopējus uz sākt dārza darbus.

Pieturoties labvēlīgiem meteoroloģiskiem apstākļiem, apsildāmās plēvju seguma siltumnīcās var stādīt salātus, puķu kāpostus, tomātus vai gurķus. Lai pasargātu iestādītus tomātus vai gurķus no zemajām temperatūrām naktīs, lietderīgi sagatavot mazos plēvju segumus, ar kuriem nosedz iestādītus dēstus. Ja plēves nepietiek, var izlīdzēt ar papīra segumiem. Segums uzlabo mikroklīmatu augšanas zonā un dod iespēju stādīt tomātus un gurķus agrāk. Augšanas temperatūra zem mazajiem segumiem ir 2 — 3 °C augstāka nekā tad, ja augus audzē plēvju seguma siltumnīcās, aukstās naktīs papildus neapsedzot. Līdz augļu aizmešanās laikam vēlamā temperatūra siltumnīcās gurķiem un tomātiem ir 18 — 22 °C, bet ražošanas laikā 22 — 24 °C. Plēvju seguma siltumnīcās, kurās audzē tomātus, labi jāvēdina, lai gaisa būtu sauss. Mitrā gaisā, ja uz tomātu lapām dienā ir mitrums, izplatās slimības un nepilnīgi apputeksnējas ziedu ķekari. Ziedputekšņi zaudē dzīvotspēju un neaizmetas augļi arī tad, ja saulainās dienās temperatūra paceļas virs 30 °C. Lai tas nenotiktu, tomātu siltumnīcās saulainās dienās spēcīgi jāvēdina, radot caurvēju. Gurķu mājās temperatūru pazemina uz celiņiem starp dobēm izlejot ūdeni, var arī lejkannas sietīņu lejojot aprasināt arī gurķu lapas.

Jāsāk darbi arī atklātā laukā. Marta beigās vai aprīļa sākumā zem plēves seguma jāsēj vēlie kāposti, jo tiem ir garā augšanas laiks. Mēneša vidū zem seguma vai aizvēja vietās atklātās dobēs jāsēj vidējie kāposti dēstiem. Tiklīdz zeme apūvusi, var sēt burkānus, dilles, pētersīļus agrai ražai. Agri var sēt arī sīpolus. Mēneša pēdējā dekādē var droši sēt zirņus un dārza pupas.

Lai lietderīgāk izmantotu zemi un iegūtu no platības lielāku ražu, lietderīgi vāidot jauktos dārzeņu sējumus. Prasīgi iekārtoti jauktie sējumi palīdz sekmīgāk cīnīties arī ar augu kaitēkļiem. Ļoti labi vienā dobē blakus rindās aug burkāni ar sīpoliem. Notiek bioloģiska kaitēkļu apkarošanās: burkānu muša un sīpolu muša parasti nesadzīvo, tās viena otru atbaida. Lai pasargātu kāpostus no kāpostu

LIELDIENAS

Izsenis, dzīvodams saskaņā ar dabu un pats būdams dabas sastāvdaļa, cilvēks bijis saistīts ar dabā notiekošajiem procesiem, ar debess spīdekļiem - it sevišķi ar sauli, kas nosaka gadalaiku maiņas un līdž ar to arī gadskārtu ierašu ciklu. Šai ciklā bija dienas ar īpašu nozīmi, kad vajadzēja usākt vai nobeigt darbus laukā vai mājās. Pie šādām dienām pieder arī Lieldienas.

Kas tad ir Lieldienas? Tā norāda pats svētku nosaukums, Lieldienas ir laiks, kad dāena top lielāka, jeb garāka par nakti. Kristietībā Lieldienas ievada Klusā nedēļā, kurā tiek pieminētas Kristus ciešanas un nāve. Klusajā nedēļā itilpst Pūpolu svētdiena, Zālā ceturtdiena, Lielā piekta, jeb piektdiena, Klusā sestdiena un Lieldienas, Lieldienas ir Kristus augšcelšanās diena.

Viens no galvenajiem izdarībām Lieldienās ir Šūpoļu kāršana un šūpošanās

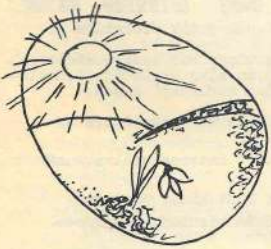
Lieldienu šūpošanas bieži vien min sakarā ar Sauli, kas arī Lieldienu ritā šūpojoties jeb dejojot. Pacēlusies kādu asi virs horizonta, tā trīs reizes šūpojoties uz vienu un trīs reizes uz otru pusi. Ticējums vēsta - lai to redzētu, agri jāpļocējas, jāuskāpj kalnā vai kokā, vai arī jāskatās caur nokvē - pušu stiklu, - kas to redzēs, tas visu gadu būs bagāts.

Šūpoles kāra sestdienā pirms Lieldienām, bet sagatavoja visu jau iepriekš. Vispirms izšūpoja saimnieku un saimniecei. Par to samaksāja, dāvājot cindu pāri, olas, cienājot ar alu, plācējiem. Šūpjas arī vēl vienu nedēļu pēc Lieldienām līdz Lieldienu atsvētei jeb Baltajām Lieldienām.

JA GRIBI BŪT SKAISTS UN VESELS

Lieldienās vajag daudz šūpoties, tad visu gadu nenāks miegs. Kas vienu gadu taisa Lieldienās šūpoles un otru ne, to apesē ļauni gari.

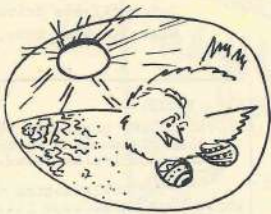

Tāpat kā Ziemassvētkos un Jānos arī Lieldienās ticēja ūdens dziedinošajam spēkam. Lieldienu ritā agri pirms saules jāmazgā seja tekošā ūdenī, kas tek pret rītiem, tas ir pret sauli.

Lieldienu ritā pirms saules lēkta jāsed pie strautiņa un jāskatās kā saule šūpojas. Trīs reizes iemērc kājas ūdenī, tad visu gadu ļaunīte pavadīs visos darbos. Mute jāmazgā tekošā ūdenī, lai vasaru nenāc miegs. Arī lai atdotu savu miegu lācīn, kas Lieldienu ritā ceļas no ziemas guļas.

Kas jāzina par olām

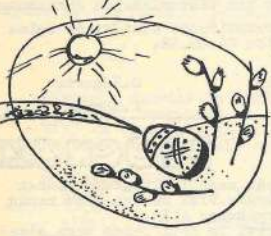
Daudzas Lieldienu ierašas saistītas ar olu krāsošanu, ēšanu un dažādām izdarībām ar krāsotām olām. Latviešiem ola bijusi ne vien Lieldienu ēdiena, ola - topošās jaunās dzīvības, arī saules simbols. Latviešu ticējums olas apalums tiek pārnestas uz olas ēdājiem - uzskatīja, ka tie būs apaļi un veseli kā olas.

Saimnieks olu sagriež tik gabalos, cik mājas ļaunu, un dod katram pa gabalam, lai olas svētku sadalītos vienlīdzīgi un saime dzīvotu satiecībā. Olas krāsoja, dāvināja, deva par šūpošanu, mainījās un sītas ar tām - kam ola stiprāka, tas ilgāk dāvās, būs leimīgāks. Dāvinātās olas senāk glabāja ilgi, tādēļ išvināšanai paredzētās olas centās sevišķi skaisti izrotāt.

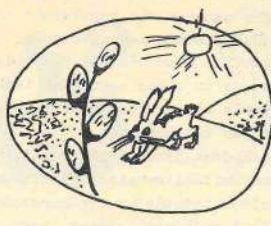
OLU KRĀSOSANA

Zaļš un dzeltens - visdažādākos toņos - ir mūsu senču iecienītākās Lieldienu olu krāsas. Tās iegūst, olas vārot sīpolu mizu, alksņu mizu, bērza lapu, kumelīšu, mētru, zaļo sūnu vai rīdzu zeltmēģa novārijumā. Sīpolu mizas dod tumši dzeltenu - gandrīz brūnu - krāsu, un brūnums kļūst vēl spilgtāks, ja pie sīpolu mizas pieliek kafijas biezumus. Alksņu mizas dod brūni iesarkanu krāsu, kumelītes - maigi dzeltenu, bērzu lapas, mētras un sūnas - dzeltenī zaļu, bet rīdzu zeltmēģis - koši zaļu krāsu. Ja olas vēlas vienādā krāsā, tad krāsojamo materiālu katlīgā krietni savāra, izkāš un pēc tam krāsainajā šķidrumā olas novāra. Ja vēlas nokrāsot zaļi dzeltenī raibas olas, tad katlīgā, kur dzeltenī mizas, kur olai piespiedīsies sīpola miza, tur nokrāsosies dzeltens plankums, kur bērza lapa - tur zaļš. Skaistas brūnas olas dabūjam, ja rīkojamies šādi: olas pirms vārīšanas apslāpē ūdenī, aplūpina sīpolu mizām - gaišākām un tumšākām, aptin ar baltu lupatiņu, cieši nosien un tad vāra sīpolu vai kāda cita krāsojamā materiāla virumā, - kur olai piespiedīsies putrainstur tā balta, kur piekļūs virums - tur brūna vai zaļa. Var rīkoties arī tā: olas pirms vārīšanas krāsu virumā dažās vietās stingri pāršien ar valnākās kārtās salocītu diegu. Tais vietās, kur pāršien diegs, ola paliek balta, un mēs dabūjam krustainas un svītrtainas olas.

olas vārās, ieliek bērzu lapas un sīpola miza, tur nokrāsosies dzeltens plankums, kur bērza lapa - tur zaļš. Skaistas brūnas olas dabūjam, ja rīkojamies šādi: olas pirms vārīšanas apslāpē ūdenī, aplūpina sīpolu mizām - gaišākām un tumšākām, aptin ar baltu lupatiņu, cieši nosien un tad vāra sīpolu vai kāda cita krāsojamā materiāla virumā, - kur olai piespiedīsies putrainstur tā balta, kur piekļūs virums - tur brūna vai zaļa. Var rīkoties arī tā: olas pirms vārīšanas krāsu virumā dažās vietās stingri pāršien ar valnākās kārtās salocītu diegu. Tais vietās, kur pāršien diegs, ola paliek balta, un mēs dabūjam krustainas un svītrtainas olas.

Iesim pūpolēt un olas šaut

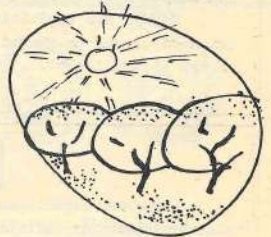

Lieldienu ritā pūsi devās pa ciema mājām olas šaut, rokas turēdami izplaucētus bērza vai pūpola zarus, egļu vai pēglu skujas, ar ko pērt gulētājus. Pūsi izvēlējās no sava vidū dziesmu saucēju, kurš nesīs olu vācēļi jeb koci un bijis visu izdarību ussācējs. Tā dziedādami, laudis pērdami un olas šausdami, apstaigājuši visas ciema mājas. Nereti pērējs vienā rokā ņēmis kadiķa zaru, ar ko gulētāju pērt, bet otrā rokā - izplaukušu bērza sloctiņu, kas turēta gulētājam acu priekšā, lai tas redzētu, ka bērzi jau izplaukuši. Pēruši arī lopus, lai pa vasaru tos kukaigi nenocēstu.

PAR ĻAUNO GARU AIZBAIDĪŠANU UN SVETĪBAS PIESAUKŠANU

Senāk ticēja, ka Lieldienās visi nelabie kļūst sevišķi aktīvi, tāpēc arī šīs svētkos meklēja dažādus līdzekļus, kā atbrīvoties no ļauniem gariem.

Arī ar olām būrās un kaitējās. Lai aizburtu otra lopiem svētku un saviem pieburtu, noglabāja Lieldienu olas un Māras dienas ritā tās sasieta. Tad iebēra kreisās kājas zekē un noglabāja līdz dienai, kad pirmo reizi laiž lopus ārā. Tad tās izkaišāja pa otra ganībām.

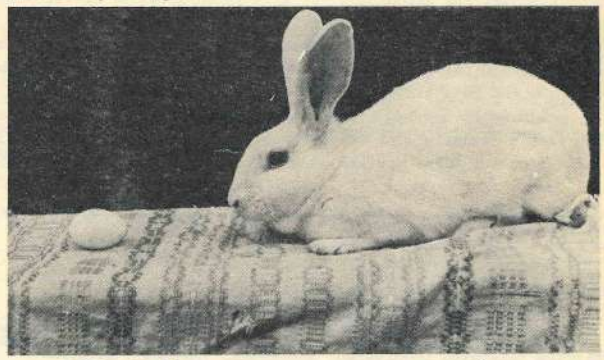

No dažādām nelaimēm varot atbrīvoties ar Lieldienu ritā melnas vistas dētas olas palīdzību. Tāpat kā Ziemassvētku naktī Lieldienu ritā jāiet pirms saules dārās ābeles kratīt. Parasti gējuši divatā, ietinušies baltās villainēs. Viens kratījis ābeli, otrs jautājis: "Ko tu tur kratī?" Pirmais atbildējis: "Ābolus kratu." Tā jādaro pie katras ābeles trīs reizes, tad rudeni būšot svētīga augļu bagātība.

Janna ļaunu zīlēšana

Lieldienās meita var iedzināt pūsi ar olu: alepus jāpņem ola ap kreisās kājas gurnu un tad jāiedod pusim.

Lieldienas ritā redzēti sapņi piepildoties. Lieldienas ritā meita uzklāj gultu. Kurš puisis pirmais tajā iesēdīsies, tas apprecēs.

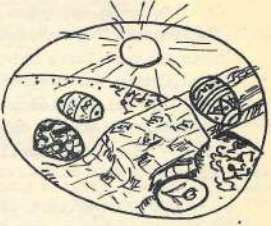
M. ZAFIŅA FOTO

PAROLAŠINĪES

"Olu ripināšana". Te nepieciešams dēlis vai īpaši pagatavota renīte, kurai vienu galu nedaudz pacel sūgā, un tad katrs ripina pa to savu olu. Ja ola pieskaras jau leņķā ošojai, tad ripinātājs savāc abas, ja ne - atstāj arī savējo, ko tad mēģina savākt citi.

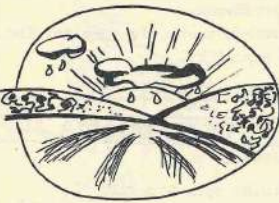
MTK la

Cērt ldk - uzcērt sudrabu. Cērt sudrabu - uzcērt zeltu. Maza, maza mucīņa, bez stīpām un bez dibena. Pats sarkans, bet acis baltas. Atskrēja putns, atsēdās uz koka, izlaida spārnus - viss zaļot sāka.

LAIKA PAREDZĒŠANA

Ja Ziemassvētki ir zaļi vai melni, Lieldienas būs baltas, ar sniegu. Ja Vastlīvi ir sniegs uz jumtiem - tas būs arī Lieldienās. Ja Zālās ceturtdienas naktī salst - būs četrtdienas naktis. Cik dienas ar rasu būs pirms Lieldienām - tikpat daudz dienu būs ar salnu pēc tām. Ja Lieldienās ir lietūs - tas līs katrā svētdienā līdz pat Vasarsvētkiem. Ja Lieldienās varēs iet pāri ceļam - būs lietaina vasara. Ja Lieldienās līst - būs rakīga vasara, govīs dos daudz piena un aītām būs gara vilna. Kad pāriet Lieldienas, tad sākas silts laiks.

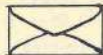
balteņa kāpurien, blakus jāstāda selerijas un tomāti. Labs kaimiņš kāpostiem, redīsiem un rutkiem ir koriandrs.

Ja zemenēs audzēt dobēs, starp zemeņu rindām pavasarī var sēt spinātus un redīsus. Sēju izdara pēc zemeņu apkopšanas. Izaugušus spinātus un redīsus novāc maija beigās, tālāk zemenes var augt un ražot netraucēti. Jaunas, rudenī stādītas zemenes var papildināt ar salātu, pētersīļu un pat kolrābiņu stādījumu starp zemeņu rindām.

Lei masinātu dažādu kaitēkļu darbību mūsu dārzos, speciālisti ieteic vairāk audzēt dažādus garšaugus un citus augus, kas izdala spēcīgas smaržas, satur daudz ēteriskās eļļas. Kāposti slimojot mazāk ar saukņu augoņiem, ja tos stādot pēc ķiplokiem. No ķiplokiem vairoties zemesvēdī. Ja dārzu apciemo skudras, jāaudzē pētersīļi, sējot tos skudru ceļu tuvumā. Zirņus no kaitēkļiem aizsargā sinepes un kaņepes, Saulespuķes ļoti patīk nāritēm, bet tās ir nenogurstošas laputu iznīcinātājas. Tāpēc ikvienā dārzā vajadzētu atrast vietu arī saulespuķēm. Sīpolus var pasargāt no kaitēkļu bojājumiem, stādot blakus zemās santenes vai koriandra dēstus. Turpretī sīpolus nav vēlams stādīt blakus pupiņām, tomātiem un gurķiem, jo sīpolu saukņu izdalījumi nelabvēlīgi ietekmējoši šīs kultūras.

Dalēji šīs speciālistu apkopotās atziņas esam izmantojuši arī savā praksē un jāatzīst, ka veselībai kaitīgo ķīmiņu saukņu dārzā nav jācīnās lietot.

R.APSIŅE

Pateicos Mazsalacas patērētāju biedrībai par organizēto pierakstīšanos uz deficīta precēm un loteriju. Lei gan laime man šogad nav uzsmaidījusi, esmu priecīga par to, ka nākošo gadu vai pēc diviem gadiem man ir izredzes dabūt kāroto mantu. Mūsu kolektīvā domā tāpat, jo mēs neviens nevēlam izstāvēt vairākas diennaktis, lai rindā būtu priekšgalā. Tie, kuri tagad ir neapmierināti (un tādi ir), laikam arī nav laimējuši pirmos numurus, jo pretējā gadījumā neapmierinātība nebūtu pamats.

Bet vai tiešām tas ir dzīvības un nāves jautājums? Neviens taču uz grīdas negul un nekādi nopietni veselības satricinājumi arī nerodas, ja vēl kādu laiku jāiztiek ar veco sekciju.

Ko domāt par tiem diviem rubļiem? - Daudzās vietās deficīta procesi pārdod par komercenām. Tad ar diviem rubļiem vien caur netiktu. Un kas būtu tie, kas varētu maksāt komercenās?

Par šo divu rubļu godīgu izmantošanu nemaz nešaubos. Ja kādam kas liekas aizdomīgi, lai tas parokas pats savā sirdsapziņā, jo aizdomās otru tur tikai tas, kam pašam sirdsapziņa nav tīva.

P.RADZIŅA

Latvijā notiek Pilsoņu kongresa vēlēšanas (līdz 23.IV).

Mazsalacieši, jūs izvēlētie Pilsoņu kongresa delegāti būs tie, kas aizstāvēs LR pilsoņu intereses.

Valmieras rajons deleģē uz kongresu 10 pilsoņus. Vēlēšanu biļetenā ierakstīti 15 kandidātu uzvārdi (jums jāleraksta 10).

Kongresa delegātu kandidāti: Inese Vinklere, Laimonis Gruncis, Gundabs Putniņš, Didzis Krīgers, Ēriks Vēbers, Emīls Narmsons, Juris Vinters, Juris Helde, Jānis Venčers, Edvīns Balodis, Maruta Papeļo, Artūrs Narbutis, Daina Čākure, Andris Piebalga un Baiba Melke.

Jūs gaida vēlēšanu punktā Mazsalacā, Pasta (Pionieru) ielā 3 (sadzīves pak.komb.) darba dienās (izņemot pirmdienas) no plkst. 12.00 - 15.00. 22.aprīlī (vēlēšanu pēdējā dienā) no plkst. 10.00 - 14.00.

LR pilsoņi, kuri vēlas reģistrēties vēlēšanu norises gaitā, tiek reģistrēti un var izmantot savas vēlēšanu tiesības (vēlēt var no 16 gadu vecuma).

Mazsalacas pilsoņu komiteja.

TELEGRAMMA

Maskava. Kremļa. Prezidentam Gorbačovam.
Mēs esam kopā (solidāri) ar lietuviešu tautu cīņā par brīvību. Aicinām sākt sarunas ar Lietuvas republiku.

296 LWF Mazsalacas grupas biedri.

TELEGRAMMA

Viļņa. Lietuvas republikas valdībai.
Esiet stipri cīņā par mūsu brīvību. Ne soli atpakaļ.

296 LWF Mazsalacas grupas biedri.

TEICAMNIEKI

1. Abolitiņš Māris	2.kl.
2. rozīņa Inģuna	2.kl.
3. Reinvalds Inģa	2.kl.
4. Siliņa Inģa	2.kl.
5. Liepa Inģa	3.kl.
6. Frauliņa Ieva	3.kl.
7. Kiris Kaspars	3.kl.
8. Ziedīņa Inese	3.kl.
9. Jemeljanovs Andrejs	3.kl.
10. Daine Inese	4.kl.
11. Valentinoviča Maiba	4.kl.
12. Auzāne Indra	5.kl.
13. Bērziņa Iveta	6.kl.
14. Almanis Ivo	10.kl.

Nr.p.k.	Uzvārds, vārds	Klase	Vidējā atzīme	
			I	II
1.	Jurka Iveta	9a	-	4,4
2.	Fukulauka Lieģa	9a	4,37	4,75
3.	Razminoviča Līga	9a	4,3	4,62
4.	Siliņa Edīte	9a	4,5	4,62
5.	Gežāne Iveta	9b	4,87	4,81
6.	Oļļa Sandris	9b	-	4,31
7.	Ozols Jānis	9b	4,37	4,43
8.	Almanis Ivo	10.	4,7	5,00
9.	Darbonis Māris	10.	4,7	4,88
10.	Radziņš Viģants	10.	4,52	4,76
11.	Reinvalds Inģus	10.	4,3	4,35
12.	Siktārs Māris	10.	-	4,3
13.	Taube Sanda	10.	4,35	4,47
14.	Grotuse Lēna	11.	-	4,56
15.	Lulle Ieva	11.	-	4,37
16.	Talce Inģa	11.	-	4,3
17.	Vergina Gita	12a	4,46	4,73
18.	Volksona Inģa	12a	-	4,53
19.	Smīte Jāna	12b	4,6	4,93
20.	Radziņa Ilze	12b	4,8	4,96
21.	Lūsite Līga	12b	-	4,6
22.	Ponomarenko Olga	9c	4,4	4,6

"-" pirmajā trimestrī stipendiju nesapēja, jo vidējā atzīme bija zemāka, nekā nolikumā par stipendiju piešķiršanu paredzēts.

Dievs to vien zina, cik bagāti mēs istenībā esam.

No visiem skolotājiem man vislabāk patīk skolotājs N. Viķars un skaista simpātija.

Vēl man patīk skolotāja X. Pie viņas var labi iemācīties, bet viņa pēc Jaunā gada ies projām, un nāks skolotāja Y. Skolotāja Y mums matemātiku pasniedza jau ceturtajā klasē.

Skolas diena ir iesilusi, ja vismaz trim skolēniem es esmu devis norakstīt.

Skolotāji paspēja stundas padarīt interesantākas, kamēr mēs vēl bijām mazi.

Labas sekmes ir tiem, kuriem ir kaut kādas novirzes.

Skolotājiem un skolēniem ir jābūt vienādām interesēm, citādi skolai nav savas sejas.

Kangars ir glēvs tāpēc, ka padodas visām neveiksmēm. Viņš tikai domās veic lielus un dziļus darbus.

Mamma gribēja mani iemācīt mazgāt kreklus, blūzes un zeķes, bet tomēr neiemācīja.

Katrs cilvēks dzīvo savādāk, jo visiem nav vienādas algas.

Dievs to vien zina, cik bagāti mēs istenībā esam.

NO SKOLENŪ SACERĒJUMIEM

16.03.90

Nr.18

Vēsturiskā nosaukuma Pērnavas ielas atjaunošana Mazsalacā /tagadējā Lēģina iela/.

Noklausoties sieviešu padomes pr-tājas V.Bērziņas ziņojumu par Mazsalacas pilsētas iedzīvotāju ierosinājumu - atjaunot Lēģina ielas vēsturisko nosaukumu - Pērnavas iela, izpildkomiteja atzīmē, ka šajā ielā pierakstīti un dzīvo 187 iedzīvotāji, kuri saņieguši 16 gadu vecumu. Vēlēšanas par šīs ielas vēsturiskā nosaukuma atjaunošanu izteikuši 476 pilsētas iedzīvotāji, 5 izteikušies pret. Mazsalacas pilsētas Tautas deputātu padomes izpildkomiteja ROLEMA:

1. Atjaunot Mazsalacas pilsētas Lēģina ielas vietā Pērnavas ielas nosaukumu, kas atbilst tās vēsturiskajam nosaukumam.
2. Nodrošināt iedzīvotāju pierakstīšanos atbilstoši ielas vēsturiskajam nosaukumam līdz 01.06.90.

Izpildkomitejas pr-tājs
Sekretāre

O.Beķeris
A.Zariņa

PROGNOZE

No 20.aprīļa līdz 20.maijam pār mazo lodīti, kuru saucam par zemi, valdis zodiaka zīme, vārdā Vērsis. Viņš ne par kādu naudu nevēlas šķirties no ļoti iemīļotā dārgakmeņa Ahāta.

Kungi un jaunkungi! Jums nereti ir ļoti labas gara dāvanas, bet jūs esat ar vieglu roku: sūri grūtāis krājumiņš jums viegli iztek caur pirkstiem, jums patīk uzdzīvot un lielities. Jūs lūrat pēc bagāta pūra, bet nesat uzticīgi mīlestībā.

Vēra kundzes ir sevišķi jaunras un lielas joku mīļotājas. Jūs mīlat kaitlīgi, bet dzīli un sīrenīgi, tālab starp jums un jūsu izradzētiem pastāv uzticība un laime.

Pūtis galvenokārt Vakaru un Dienvidvakaru vējš, kas sola labvēlīgu pavasari Baltijai. Bet iespējams, ka vējš no Rītiem atnesīs vienu otru Salnu pavasari, tāpēc laikus iegādājaties Dāmu Sveci, lai Rītenis nenokļū vārgos Demokrātijas asunus un Lietuvas rožu pumpurus.

Atbildīgais par izdevumu J.Naglis.
Iespējams Valmieras tip. "Liesma".
Ofseta tehn. Pasūt.Nr.1953 Met.999

Red.kolēģ. A.SLOKA, B.BASKERE,
V.PURIŅA, R.TAUBE,
J.BERZIŅŠ

Adrese: Mazsalaca, p/k 110.

Maksā 30 kap.